نشریه علمی تخصصی شباک
سال هفتم، شماره ۵ (پیاپی: ۶۲)، دی ۱۴۰۰
ISSN: 2476-3667

تاثیر حاکمیت شرکتی بر توانایی مدیریت در بانک های خصوصی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

سحر عمرانی[۱]

کد مقاله: ۴۲۸۰۴

چکـیده

حاکمیت شرکتی می‌تواند یکی از جنبه‌های تاثیرگذار بر بهبود عملکرد و توانایی مدیریت در بانک‌های خصوصی باشد و بتواند حاشیه سود و همچنین روند جذب سرمایه‌گذاری و سپرده‌ها در این بانک‌های خصوصی را افزایش دهد، به همین دلیل در این پژوهش اقدام به بررسی تاثیر ابعاد حاکمیت شرکتی بر توانایی مدیریت در بانک های خصوصی شده است، که در این بین اطلاعات مالی ۱۴ بانک خصوصی را طی بازه هشت ساله از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ را مورد ارزیابی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است و پس از روند محاسبه متغیر وابسته توانایی مدیریت از روند تحلیل پوششی داده‌ها با سه متغیر ورودی و چهار متغیر خروجی و رویکرد خروجی محور CCR میزان کارایی و توانایی مدیریت در بانک‌های خصوصی محاسبه و پس از محاسبه میزان حاکمیت شرکتی در بازه زمانی یاد شده در بانک‌های خصوصی اقدام به بررسی آزمون فرضیه از روند تحلیل رگرسیون چند متغیر با نرم افزار ایویوز شده است، که در این خصوص آزمون‌های پیش شرط برای ارزیابی نیکویی برازش و اعتبار سنجی مدل رگرسیونی بکار گرفته شده است، نتایج نشان می‌دهد که رابطه معنادار و تاثیر مثبتی بین تمامی ابعاد سه گانه حاکمیت شرکتی اندازه هیئت مدیره، استقلال هیئت مدیره، دوگانگی مدیر عامل بر میزان توانایی مدیریت در بانک های خصوصی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران وجود دارد.

واژگـان کلـیدی: حاکمیت شرکتی، توانایی مدیریت، بانک‌های خصوصی، بورس اوراق بهادار تهران

۱- کارشناسی ارشد حسابداری *Saharomrani18@gmail.com*

www.SID.ir

۱- مقدمه

امروزه یکی از مهمترین مسائل مالی شرکت ها، اندازه گیری عملکرد مدیریت و کارایی شعب آنها می باشد. اندازه گیری عملکرد مدیریتی شعب شرکت ها از آنجا که پایه بسیاری از تصمیم گیری ها در داخل و خارج از شرکت می باشد،دارای اهمیت است. تصمیم گیری مربوط به سرمایه گذارای ها، افزایش سرمایه شرکت‌ها، رابطه نمایندگی و بسیاری از تصمیمات دیگر، همگی مبتنی بر اندازه گیری عملکرد مدیریت شعب و همچنین میزان کارایی آنها می باشد(اراس و همکاران ،۲۰۰۸). پس از پیدایش مشکلات نمایندگی به جهت حفظ منافع عمومی می بایست اطلاعات مصون سازی شده و منافع مدیران و مالکان همسو می‌شد. لذا از مکانیسم‌های مختلفی در این خصوص استفاده شد، مثل کاربرد تئورت اخلاق در حسابداری، ایجاد چارچوب نظرت و استانداردهای حسابداری، کنترل‌های داخلی، حسابرسی داخلی و مستقل، وجود مدیران غیر اجرایی در هیئت مدیره، به کارگیری رویه‌های بلند مدت پاداش حتی قانون‌گذاری بوسیله دولت. با این همه باز هم مشکلات کمتر نشده بلکه دارای پیچیدگی‌های بیشتری شد. علت آن شاید نبود مکانیسم‌هایی از راهبری شرکتی است که بتواند علاوه بر مطابقت بر تمام معیارهای گفته شده، به هدف غایی شرکت یعنی افزایش ارزش شرکت منجر شود. حاکمیت شرکتی عاملی است که می تواند باعث بهبود عملکرد شرکت شده و برخی ساز و کارهای مختلف آن عبارتند از: سرمایه‌گذاران نهادی، مدیران غیر اجرایی، حسابرسی مستقل شرکت، کنترل های داخلی، کمیته حسابرسی، نظارت قانونی و...) (وکیلی فرد و همکاران،۱۳۸۹). بر اساس یافته‌های دانشمندانی همچون بلک (۲۰۰۶) و گامپرس، ایشیل و متریک (۲۰۰۳) حاکمیت شرکتی نقش مهمی را در بهبود عملکرد شرکت ایفا می‌کند و ارتباط مستقیمی بین حاکمیت شرکتی و عملکرد شرکت در بازارهای مالی توسعه یافته و در حال توسعه وجود دارد.حاکمیت شرکتی سیستمی است که از طریق آن شرکت های تجاری، نظارت و کنترل می شوند. حاکمیت شرکتی، توزیع حقوق و مسئولیت ها را بین شرکای مختلف در شرکت از قبیل هیئت مدیره، مدیران، سهامداران و سایر ذینفعان مشخص می کند و قوانین و رویه های تصمیم گیری در امور شرکتی را تعیین می نماید. با انجام این کار، ساختارهایی فراهم می شوند که از طریق آنها هدف های شرکت تبیین و ابزار رسیدن به این هدف ها و نظارت بر عملکرد نیز فراهم می‌شوند(وکیلی فرد و همکاران،۱۳۸۹).

اخیراً موضوع حاکمیت شرکتی در سطح بین المللی توجه زیادی به خود جلب کرده است(گا،۲۰۰۷)، در این بین حاکمیت شرکتی در کشورهای آسیایی به دلیل توجه کم به آنها باعث ایجاد بحران‌های مالی در سال های ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۱ شده است(چن،۲۰۰۸). اصل اصطلاح حاکمیت شرکتی کلمه یونانی" Kyberman"" به معنی راهنمایی کردن یا اداره کردن می باشد و کلمه لاتین به صورت "Gubernare" تبدیل شده است. اما این کلمه به راه‌های مختلف توسط سازمان‌ها یا کمیته‌ها مطابق علایق ایدئولوژیکی آنها تعریف شده است(ابو تپانچه،۲۰۰۹). از طرفی، اگر چه ویژگی های حاکمیت شرکتی، نقش های مختلفی را در جهت اطمینان از موفقیت شرکت ها، بر عهده دارد، اما در نهایت تنها نقش مدیریت و توانایی مدیریتی است که بر اقتصاد تجاری اثر می‌گذارد. وان دن برگه۱۹ ۲۰۰۱ بیان می‌کند که عملکرد مدیریت، در نهایت نتیجه بسیاری از عوامل به هم پیوسته است که در آنها حاکمیت شرکتی تنها یک عنصر ممکن در مجموعه کلی محرک‌های عملکرد نهایی سازمان های مالی را به همراه داشته باشد. طبق تحقیقات انجام شده اگر شرکت‌ها در جهت بهبود و ارتقای وضعیت حاکمیت شرکتی تلاش کنند این موضوع تاثیر مثبتی بر عملکرد مدیریت و ارزش شرکت می‌تواند داشته باشد(رشید کی ،۲۰۰۸). در این بین مشخص شدن ابعاد تاثیرگذاری حاکمیت شرکتی بر عملکرد و توانایی مدیریت بین شعب یک موسسه مالی مانند بانک‌های خصوصی میتواند نقش موثری را در مشخص نمودن نقش حاکمیت شرکتی در این حوزه ایفا نماید و براساس آن میتوان تصمیمات و سیاست‌گذاری مناسب در این حوزه اتخاذ گردد و بدین صورت منجر به توسعه و رشد توانایی مدیریت در بانک‌های خصوصی گردد.

۲- پیشینه نظری پژوهش

(ویجائوا دی ای اف و همکاران۱،۲۰۲۱) به نقش حاکمیت شرکتی خوب و تاثیر مثبت آن بر توانایی مدیریت بانک های تجاری اسلامی در اندونزی اشاره داشت، بطوری که بر توانایی مدیریت ریسک تامین مالی، سودآوری و گزارشگری اجتماعی اسلامی در بانک‌های تجاری شریعت در اندونزی تاثیر مثبتی داشته است.

(براسکیت جی۲،۲۰۲۱)حاکمیت شرکتی و کنترل‌های داخلی بر فرآیندهای حسابداری و گزارشگری مالی برای گزارش‌دهی به موقع و دقیق داده‌های مالی بسیار مهم است. مشارکت رهبری در نظارت بر حاکمیت شرکتی، از جمله توسعه استراتژی، ارزیابی ریسک و پیشرفت‌های عملیاتی را تجزیه و تحلیل کرد.

(دیو وای و همکاران۳،۲۰۲۰)بهبود توانایی حاکمیت شرکتی می‌تواند Q توبین و بازده دارایی (ROA) شرکت‌های دارای مالکیت مختلط و هر دو را ارتقاء دهد و اثرات طولانی مدت اما متفاوتی دارند. توانایی حاکمیت داخلی و خارجی تأثیر مثبت بر Q و توابین توبین در حال حاضر و در طولانی مدت دارد. توانایی حاکمیت خارجی تأثیر چشمگیری در Q توبین دارد. تأثیر ساختاری توانایی حاکمیت داخلی بر سود سرمایه متفاوت است. هر دو توانایی حاکمیت هیئت مدیره و مدیریت تأثیر مثبتی بر سود سرمایه

1 Wijaya, D. I. F., Sulistyo, A. B., & Roziq, A
2 Brackett, J
3 Du, Y., & Wang, R

نشریه علمی تخصصی شباک
ISSN: 2476-3667

www.SID.ir

دارند. توانایی حاکمیت هیئت مدیره سهامداران به سود سرمایه کمک نمی‌کند، در حالی که توانایی حاکمیت هیئت نظارت به سود سرمایه مربوط نیست. بعلاوه، توانایی حاکمیت شرکتی شرکت‌های دارای مالکیت مختلط در صنایع نوظهور تأثیر بیشتری نسبت به صنایع سنتی در سود سرمایه دارد.

(صفی الله ام و همکاران[1] ۲۰۲۰)مکانیسم‌های حاکمیت هیئت مدیره دوگانه (توانایی مدیریت) بر ایجاد نقدینگی بانک های اسلامی تاثیر مثبت دارد. ویژگی‌های فردی حاکمیت، تعاملات مکانیسم‌های حاکمیت دوگانه و هنگام کنترل مسائل درون‌زایی قوی است. حاکمیت شرکتی با افزایش توانایی مدیریتی بر ایجاد نقدینگی تأثیر می‌گذارند.

(زالاقی اچ و همکاران[2] ۲۰۲۰) توانایی مدیریت تأثیر منفی و معنی داری بر رابطه بین اعتماد به نفس بیش از حد مدیریت و هزینه‌های حسابرسی دارد. اما تأثیر هیئت مدیره و کمیته حسابرسی بر رابطه بین اعتماد بیش از حد مدیریتی و هزینه های حسابرسی معنی دار نبود. نتایج نشان میدهد،که مدیران با توانایی بالاتر حتی در شرکتهایی با اطمینان مدیریتی احتمال خطر ممیزی را کاهش می دهند.

(شاه‌صاحبی اس ام و همکاران[3] ۲۰۲۰) مسائل اقتصادی ، سیاسی و نظارتی می‌تواند بر توانایی مدیریت در اندازه گیری عملکرد آنها تأثیر بیشتری بگذارد. همچنین از جمله سایر نتایج بدست آمده در اینجا می‌توان به این نکته اشاره کرد که در مدیریت و حسابداری، برای توضیح و پیش‌بینی متغیرهای مداوم مالی مانند توانایی مدیریت، می‌توان از رویکرد نزولی گرادیان آنلاین فوریه استفاده کرد که دارای قدرت پیش بینی بالایی است.

(گارسیا–سانچز ای ام و همکاران[4] ۲۰۱۹) بین توانایی مدیر عامل و سازوکارهای حاکم بر مسئولیت اجتماعی داخلی (به عنوان مثال ، استقلال هیئت مدیره ، حضور کمیته پایداری و مشوق های مربوط به عملکرد اجتماعی برای مدیران) در افزایش عملکرد با مسئولیت اجتماعی در یک شرکت، مکمل های زیادی را پیدا می کند. به طور متعارف ، در نظر گرفته می شود که مدیران عامل کمتر به مسئولیت های اجتماعی مشغول می شوند، در حالی که یافته های این مقاله جنبه درخشان توانایی مدیر عامل را روشن می کند.

(شیخ[5] ۲۰۱۹) کنترل‌های داخلی شیوه‌های پذیرفته شده را ایجاد می‌کند، گزینه‌های ریسک را در تصمیم‌گیری مدیریت می‌کند و فعالیت‌های نظارتی را برای اطمینان از انطباق با قوانین، مقررات و سیاست‌های شرکت بهبود می‌بخشد.

(عبدالهی تی تی وا و همکاران[6] ۲۰۱۹) نقش اندازه شرکت رابطه معنادار و مثبت با افشای CSR را نشان می‌دهد. از طرف دیگر ، دوگانگی توانایی مدیریت در زمینه افشای CSR نشان دهنده رابطه منفی است.

(پیوانجئوانی اس[7] ۲۰۱۸)ساختار هیئت مدیره مدیر مستقل (BSOI) و خویشاوند مدیر (DTRT) تأثیر مثبتی بر افشای حاکمیت شرکتی (CGRD) در مقدار ضریب ۰/۲۶ با سطح معناداری ۰/۰۵ و ۰/۲۷ معنادار دارد. سطح ۰۱۰. همچنین ، افشای حاکمیت شرکتی (CGRD) به ترتیب بر سودآوری (PFBR) و ساختار سرمایه (CPTS) در مقادیر ضریب ۰/۳۳ با سطح معناداری ۰/۰۵ و ۰/۲۰ با سطح معناداری ۰/۰ تأثیر مثبت می گذارد.

(چاپلی ال و همکاران[8] ۲۰۱۸)حاکمیت شرکتی به طور قابل توجهی بر رفتار پیش بینی درآمد مدیریت تأثیر می گذارد. شرکت های دارای حاکمیت شرکتی موثر تمایل به پیش بینی سود دارند و این پیش بینی های درآمد را به طور مکرر و دقیق ارائه می دهند. پیش بینی های سود حاصل از شرکت هایی که تعداد بیشتری مدیر اجرایی در آن عضو هستند ، از نظر خوش بینی کمتر مغرضانه عمل می‌کنند، همچنین مکانیسم‌های موثر حاکمیت شرکتی قادر به جایگزینی یک گزینه اجرایی خصوصی هستند.

(هیرمالین بی ای و همکاران[9] ۲۰۱۷)کارفرمایان فعلی و بالقوه آینده یک مدیر بطور مداوم توانایی وی را ارزیابی می‌کنند. چنین ارزیابی مولفه‌های اساسی حاکمیت شرکتی است. ارزیابی، انگیزه (خوب و بد) ایجاد می‌کند، خطراتی را ایجاد می‌کند که باید توسط مدیران و شرکت ها روبرو شود و از طریق روش های مهم بر روابط قراردادی بین طرفین تأثیر می گذارد.

(وانگ و ژو[10] ۲۰۱۶) رهبری را به عنوان یکی از مولفه‌های مهم حاکمیت شرکتی شناسایی کردند و نتیجه گرفتند که فرآیند حسابداری و کنترل‌های مربوط به شرکت با مدیریت شرکت وابسته است و ارتباط مستقیمی با پایداری عملیات و موفقیت در تجارت دارد. هیئت مدیره و مدیران ارشد ممیزی مسئول ارزیابی، تأثیرگذاری و نظارت بر این کنترل‌ها هستند.

(هیوتچینسون ام و همکاران[11] ۲۰۱۵) اهمیت این ارتباط به توانایی سرمایه گذار سازمانی در تأثیرگذاری بر مدیریت بستگی دارد، که به نوبه خود به اندازه مالکیت و اینکه آیا شرکت سرمایه پذیر معاملات بالقوه تجاری با سرمایه گذار ندارد ، بستگی دارد. سرمایه گذاران نهادی به جای حمایت از ایجاد ارزش بلند مدت ، در ارتقا عملکرد کوتاه مدت یا خروج از آن شرکت می کنند. نتایج ضمن کنترل پتانسیل درون زایی و استفاده از آزمون های حساسیت برای کنترل انواع عملکرد و ریسک ، قوی هستند.

1 Safiullah, M., Hassan, M. K., & Kabir, M. N
2 Zalaghi, H., Saifi Laleh, S., & Minaei Tabrizi, F. S
3 Shahsahebi, S. M., Darabi, R., & Hamidian, M
4 García-Sánchez, I. M., Hussain, N., & Martínez-Ferrero, J
5 Sheikh, S
6 Alabdullah, T. T. Y., Ahmed, E. R., & Muneerali, M
7 Puangvanee, S
8 Chapple, L., Dunstan, K., & Truong, T. P
9 Hermalin, B. E., & Weisbach, M. S
10 Wang, D., & Zhou, F
11 Hutchinson, M., Seamer, M., & Chapple, L. E

www.SID.ir

(آندریو پی سی و همکاران[1]،۲۰۱۴)حاکمیت شرکتی، مانند مالکیت داخلی، اندازه هیئت مدیره، حضور کمیته‌های حاکمیت شرکتی، درصد مدیرانی که در هیئت مدیره سایر شرکت ها فعالیت می‌کنند و دوگانگی مدیرعامل، با تصمیمات مدیریت مالی و عملکرد شرکت ارتباط دارند.

(اسن و همکاران[2]،۲۰۱۳)رهبری از طریق نقش‌های رهبری مناسب، از جمله یک هیئت مدیره موثر و همسویی فرآیندهای عملیاتی با کارمندان و سهامداران، حاکمیت شرکتی خوبی را ایجاد می‌کند. این محقق بازبینی گسترده‌ای از سبک‌های رهبری را به پایان رساند و نقش هیئت مدیره و CAE را برای تکمیل این مطالعه تجزیه و تحلیل کرد.

(زلقی و همکاران،۱۳۹۹) مدیران با توانایی بالا، به احتمال بیشتری قادر به کاهش ریسک حسابرسی هستند که حتی در شرکت‌هایی که اعتماد به نفس کاذب مدیریتی دارند نیز اینگونه است. دانش‌افزایی: چون اعتمادبه‌نفس بیش‌ازحد مدیریت ریسک تصمیم‌گیری‌های بهینه را در شرکت بالا می‌برد، لذا با بررسی تاثیر توانایی مدیریت و سازوکارهای حاکمیت شرکتی بر حق‌الزحمه حسابرسی در شرکت‌های با مدیریت بیش اعتماد، این پژوهش دیدگاهی جدید را به ادبیات ویژگی‌های مدیریت و روابط مدیریت با حسابرس از طریق حق‌الزحمه حسابرسی، اضافه می‌کند.

(فخری و همکاران،۱۳۹۸)راهبری شرکتی عاملی موثر بر نوع واکنش شرکت نسبت به تغییرات نرخ مالیاتی شرکت ها است. هدف این پژوهش بررسی تاثیر توانایی مدیریت بر رابطه حاکمیت شرکتی و اجتناب مالیاتی می باشد. میان حاکمیت شرکتی و اجتناب مالیاتی رابطه معناداری وجود دارد. همچنین توانایی مدیریت رابطه میان حاکمیت شرکتی و اجتناب از مالیات را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

(پرخنده و همکاران،۱۳۹۷) رابطه معناداری بین مدیریت سود و عملکرد شرکت با کاربرد مدل جونز تعدیل شده در شرکت های با راهبری ضعیف را نمایان نمی‌سازد و یک رابطه معنادار مثبت را بین مدیریت سود با کاربرد مدلکیوتوبین و عملکرد شرکت در شرکت‌ای با راهبری ضعیف را نشان می‌دهد.

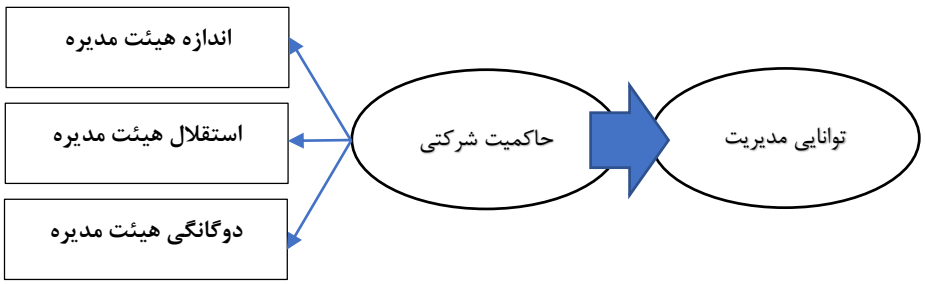

(شکل۱)مدل مفهومی پژوهش

۳- روش تحقیق

در این بخش اقدام به توضیح در خصوص روند محاسبه متغیرهای وابسته و مستقل شده است. اطلاعات تحقیق حاضر شامل داده‌های ترکیبی است. داده‌های مورد نیاز برای آزمون فرضیه پژوهش، از نرم افزار تدبیرپرداز همچنین صورت‌های مالی ۱۴ بانک عضو اوراق بهادار طی مدت زمان یک بازه هشت ساله از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ استخراج شد و پس از آماده سازی داده‌ها در نرم افزار Excel، تجزیه و تحلیل و برآورد مدل و آزمون فرضیه تحقیق با استفاده ازنرم افزار Eviews انجام شد. همچنین تجزیه و تحلیل اطلاعات به عنوان مرحله‌ای علمی، از پایه‌های اساسی هر پژوهش علمی به شمار می‌رود، که به وسیله آن کلیه فعالیت‌های پژوهش تا رسیدن به نتیجه، کنترل و هدایت می‌شوند. این فصل از تحقیق، به بررسی و تحلیل داده‌ها اختصاص دارد. در این بین ابتدا آمار توصیفی مورد استفاده قرار می‌گیرد، که به بررسی متغیرهای در قالب جداول و نمودارها می‌پردازد. سپس آمار استنباطی برای آزمون فرضیه و دستیابی به نتایج تحقیق مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این تحقیق برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون رگرسیون چند متغیره با کمک نرم افزار Eviews9 استفاده شده است.

۴- تجزیه و تحلیل داده ها

۴-۱- روند محاسبات متغیر وابسته: توانایی مدیریت با استفاده از مدل تحلیل پوششی داده ها

در پژوهش حاضر توانایی مدیریت به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته می شود و به منظور اندازه گیری توانایی مدیریت از الگوی دمرجیان و همکاران (۲۰۱۲) استفاده می شود. در این الگو، با استفاده از اندازه گیری کارایی شرکت و سپس وارد کردن آن در رگرسیون خطی چند متغیره به عنوان متغیر وابسته و کنترل ویژگی های ذاتی شرکت، توانایی مدیریت محاسبه می گردد. به منظور اندازه گیری کارایی شرکت، دمرجیان و همکاران (۲۰۱۲) از الگوی تحلیل پوششی داده ها استفاده کردند. تحلیل پوششی

1 Andreou, P. C., Louca, C., & Panayides, P. M
2 Essen, M., Engelen, P., & Carney, M

www.SID.ir

داده ها تکنیکی ناپارامتریک برای سنجش و ارزیابی کارایی نسبی مجموعه ای از پدیده ها (سازمان ها) با ورودی ها و خروجی های قطعی است. تحلیل پوششی داده ها به جای استفاده از مقایسه یک به یک واحدها، یک ترکیب فعلی از واحدها را با هم مقایسه می کند. اولین مدل تحلیل پوششی داده ها را "فارل" بیان کرد. مدل فارل شامل یک ورودی و یک خروجی بود. با توجه به مشکلاتی که در مدل فارل وجود داشت "چارنز، کوپر و رودز " دیدگاه فارل را توسعه داده و مدلی را ارائه نمودند که توانایی اندازه گیری با چندین ورودی و خروجی را دارا بود. از آنجا که چارنز، کوپر و رودز، این مدل را ارائه کردند به مدل CCR که از حروف اول نام سه فرد فوق تشکیل شده است، معروف گردید.

در این بخش باتوجه به مدل پژوهش برای محاسبه میزان کارآیی مدیران در ۱۴ بانک عضو اوراق بهادار و با توجه به ماهیت محاسباتی میزان توانایی مدیران براساس مدل پژوهش شاخص های ورودی و خروجی مورد محاسبه برای بررسی و اندازه گیری کارایی در ۱۴ بانک عضو اوراق بهادار به صورت زیر است:

- میزان هزینه نیروی انسانی(حقوق) در طول یک بازه هشت ساله
- میزان هزینه های بهره‌ای پرداختی در طول یک بازه هشت ساله
- میزان هزینه های مالی(اجاره‌ها) برای انجام فرآیندهای بانکی در طول یک بازه هشت ساله

خروجی های مورد محاسبه:

- میزان سپرده ها جمع آوری شده در طول یک بازه هشت ساله
- میزان تسهیلات بانکی (وام ها)در طول یک بازه هشت ساله
- میزان سود سرمایه‌گذاری‌ها در طول یک بازه هشت ساله
- میزان سایر درآمدها کسب شده در طول یک بازه هشت ساله

پس مشخص شدن شاخص های ورودی و خروجی در متغیر میزان توانایی های مدیران اقدام به جمع آوری اطلاعات مالی در طول یک بازه پنج ساله شده است،که در جدول زیر براساس نوع (ورودی و خروجی)طبقه بندی شده اند.

که براساس فرمول زیر که برگرفته از مدلی که توسط اماگارسا-میسا و همکاران در سال ۲۰۱۷ تدوین شده است مورد محاسبه قرار خواهد گرفت.

در روش‌های توصیفی تلاش بر آن است، تا با ارائه جدول و استفاده از ابزارهای آمار توصیفی نظیر شاخص های مرکزی و پراکندگی، به توصیف داده‌های تحقیق پرداخته شود، تا این امر به شفافیت موضوع کمک کند. پس از جمع آوری اطلاعات متغیرهای پژوهش از شش نقطه در قالب آمار توصیفی در قابل مشاهده است.

(جدول۱) اطلاعات مالی ورودی‌ها و خروجی‌های در متغیر توانایی‌های مدیران

(مبالغ به هزار تومان است یعنی تقسیم بر هزار شده است)

شماره	ورودی ها			خروجی ها			
	سپرده ها	حقوق	هزینه مالی	تسهیلات بانکی	کارمزد	سود سرمایه گذاری	درآمدهای عملیاتی
بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۸	167158030	65171375	10731172	263019213	20416738	10364463	26027199
بانک پارسیان ۱۳۹۸	97075694	2887400	280423	66481415	8866215	56667	52852
بانک پاسارگاد۱۳۹۸	85394393	3439605	581102	3855559	7791600	247084	885628
بانک پست ۱۳۹۸	198289377	3186101	3186101	155503517	563879	2785401	25339539
بانک تجارت۱۳۹۸	468137874	4212467	1004998	320749619	4330201	44558437	32831015
بانک خاورمیانه ۱۳۹۸	1046770953	6585772	790470	20151178	3889654	138532769	88062951
بانک سینا ۱۳۹۸	166919142	2019293	131563	115498212	166362	18052741	22647482
بانک صادرات ۱۳۹۸	1541387906	33742036	18526300	742929811	12208254	12052076	166512070
بانک کارآفرین ۱۳۹۸	1847745699	52301212	22529218	1294939844	14091670	26073065	180196103
بانک ملت ۱۳۹۸	....	....	....	....	....	....	....
.....	....	....	....	....	....	....	....
بانک ملت ۱۳۹۱	323576203	2755919	1997	140290288	2154273	19473028	27407692

نشریه علمی تخصصی شباک
ISSN: 2476-3667

www.SID.ir

(جدول۲) آماره توصیفی متغیرهای پژوهش(عدد به میلیون تومان)

شماره	متغیر	لاتین	تعداد	حداکثر	حداقل	میانگین	میانه	انحراف استاندارد
(توانایی مدیران)								
ورودی‌ها								
۱	**سپرده ها**	DEPOSIT	۹۰	۱۰۰۱۹۰	۲۲۴۸۰	۶۰۴۷۱	۶۳۵۸۱	۲۲۴۴۱
۲	**حقوق**	LOANTYPE	۹۰	۹۵۶۸	۲۱۴۷	۶۱۷۹	۵۸۰۴	۲۱۵۰
۳	**هزینه مالی**	Investment	۹۰	۱۱۳۰۸۸	۲۵۳۷۴	۷۲۱۸۹	۶۹۲۳۷	۲۵۴۱۱
خروجی‌ها								
۴	**تسهیلات بانکی**	IntInco	۹۰	۳۰۹۱۳۳	۶۴۵۱	۱۹۸۲۴۱	۱۹۵۶۲۱	۶۶۵۷۱
۵	**کارمزد**	IntExp	۹۰	۱۰۷۱۰۱	۵۶۶۴	۱۴۰۱۵	۱۳۵۷۳	۷۱۸۱
۶	**سودسرمایه‌گذاری**	RentalExp	۹۰	۲۴۲۵۱	۵۴۴۱	۱۵۳۱۸	۱۴۸۰۶	۵۴۴۹
۷	**درآمدهای عملیاتی**	Labor	۹۰	۲۳۷۶۸	۵۳۳۱	۱۴۹۷۴	۱۴۵۵۱	۵۳۴۱

با توجه به آماره توصیفی، می توان شاخص های بالا را به شاخص های مرکزی و پراکندگی و سایر شاخص ها تقسیم نمود، که شاخص های مرکزی عبارت است از شاخص میانگین و میانه، شاخص های پراکندگی عبارت است از شاخص انحراف معیار و سایر شاخص‌ها عبارت از شاخص حداقل، حداکثر، چولگی و کشیدگی می‌باشد. پس از جمع آوری داده های ۱۵ بانک عضو اوراق بهادار طی مدت زمان یک بازه هشت ساله از صورت‌های مالی فوق از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸، اعداد را به ترتیب در فرمول های که استخراج شده از مدل پژوهش مورد محاسبه قرار گرفته شده است.

میانه یکی دیگر از شاخص های مرکزی است، که وضعیت جامعه را نشان می دهد. انحراف معیار یکی ازمهمترین پارامترهای پراکندگی است و معیاری برای میزان پراکندگی مشاهدات از میانگین است؛ میزان عدم تقارن منحنی فراوانی را چولگی می‌نامند. اگر ضریب چولگی صفر باشد، جامعه کاملاً متقارن است و چنانچه این ضریب مثبت باشد، چولگی به راست و اگر ضریب منفی باشد، چولگی به چپ دارد. ضریب کشیدگی میزان کشیدگی منحنی فراوانی را نسبت به منحنی نرمال استاندارد نشان می دهد. اگر کشیدگی حدود ۳ باشد، یعنی منحنی فراوانی از لحاظ کشیدگی وضع متعادل و نرمالی دارد، اگر این مقدار بزرگتر از عدد ۳ باشد منحنی برجسته و اگرکمتر از عدد ۳ باشد منحنی پهن می باشد. در این تحقیق بیشترین کشیدگی مربوط به متغیر ... و کمترین کشیدگی مربوط به متغیر ... می باشد.

پس از مشخص شدن تعداد خروجی و ورودی‌های پژوهش براساس مدل پایه‌ای و با رویکرد خروجی محور و بازده نسبت به مقیاس CRS(بازده ثابت نسبت به مقیاس)اقدام به محاسبه میزان کارایی به منظور مشخص شدن میزان توانایی مدیران شده است که نتایج بدست آمده به شرح زیر است.

(جدول۳) توضیحات وضعیت امتیازات بدست آمده از روند کارایی توانایی مدیران(اماگارسا-میسا و همکاران ، ۲۰۱۷)

بحرانی	نیاز به اصلاح و بهبود	کارایی در سطح متوسط	کارآمد	کارایی قابل قبول	کارایی قوی	
زیر۰,۵	۰,۶-۰,۵	۰,۷-۰,۶	۰,۸-۰,۷	۰,۹-۰,۸	۱	امتیاز

(جدول٤) محاسبه میزان کارایی به منظور مشخص شدن میزان توانایی مدیران

وضعیت	کارایی	نام بانک و سال	وضعیت	کارایی	نام بانک و سال
کارایی قوی	1	بانک سامان ۱۳۹۵	کارآمد	0.845	بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۸
کارایی قوی	1	بانک صادرات ۱۳۹۵	کارآمد	0.849	بانک پارسیان ۱۳۹۸
کارایی قابل قبول	0.958	بانک کارآفرین ۱۳۹۵	کارایی قوی	1	بانک پاسارگاد۱۳۹۸
کارایی قوی	1	بانک گردشگری ۱۳۹۵	کارایی قابل قبول	0.951	بانک پست ۱۳۹۸
کارایی قوی	1	بانک ملت ۱۳۹۵	کارآمد	0.785	بانک تجارت۱۳۹۸
کارایی قابل قبول	0.989	بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۴	کارایی در سطح متوسط	0.674	بانک خاورمیانه ۱۳۹۸
کارایی قابل قبول	0.989	بانک انصار ۱۳۹۴	کارآمد	0.819	بانک سینا ۱۳۹۸
کارایی قوی	1	بانک ایران زمین ۱۳۹۴	کارایی قابل قبول	0.908	بانک صادرات ۱۳۹۸
کارایی در سطح متوسط	0.679	بانک پارسیان ۱۳۹۴	کارآمد	0.834	بانک کارآفرین ۱۳۹۸
کارآمد	0.736	بانک پاسارگاد۱۳۹۴	کارآمد	0.877	بانک ملت ۱۳۹۸

www.SID.ir

وضعیت	کارایی	نام بانک و سال	وضعیت	کارایی	نام بانک و سال
کارآمد	0.759	بانک پست ۱۳۹۴	کارایی قوی	1	بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۷
کارآمد	0.884	بانک تجارت۱۳۹۴	کارآمد	0.802	بانک انصار ۱۳۹۷
کارایی قوی	1	بانک خاورمیانه ۱۳۹۴	نیاز به اصلاح و بهبود	0.592	بانک پارسیان ۱۳۹۷
کارایی قوی	1	بانک سامان ۱۳۹۴	کارآمد	0.849	بانک پاسارگاد۱۳۹۷
کارایی قوی	1	بانک صادرات ۱۳۹۴	کارایی قوی	1	بانک پست ۱۳۹۷
کارایی قوی	1	بانک کارآفرین ۱۳۹۴	کارایی قوی	1	بانک تجارت۱۳۹۷
کارایی قابل قبول	0.946	بانک گردشگری ۱۳۹۴	کارایی قوی	1	بانک خاورمیانه ۱۳۹۷
کارآمد	0.864	بانک ملت ۱۳۹۴	کارایی قوی	1	بانک سامان ۱۳۹۷
کارایی قابل قبول	0.995	بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۳	کارایی قوی	1	بانک سینا ۱۳۹۷
کارایی قابل قبول	0.982	بانک انصار ۱۳۹۳	کارایی قوی	1	بانک صادرات ۱۳۹۷
کارایی قوی	1	بانک ایران زمین ۱۳۹۳	کارایی قوی	1	بانک کارآفرین ۱۳۹۷
کارایی قوی	1	بانک پارسیان ۱۳۹۳	کارایی قابل قبول	0.995	بانک گردشگری ۱۳۹۷
نیاز به اصلاح و بهبود	0.512	بانک پاسارگاد۱۳۹۳	کارایی قوی	1	بانک ملت ۱۳۹۷
کارآمد	0.736	بانک تجارت۱۳۹۳	کارایی قوی	1	بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۶
کارآمد	0.759	بانک خاورمیانه ۱۳۹۳	کارآمد	0.706	بانک انصار ۱۳۹۶
کارآمد	0.864	بانک سامان ۱۳۹۳	کارآمد	0.802	بانک پارسیان ۱۳۹۶
کارایی قوی	1	بانک صادرات ۱۳۹۳	کارایی قابل قبول	0.987	بانک پاسارگاد۱۳۹۶
کارایی قوی	1	بانک کارآفرین ۱۳۹۳	کارایی قوی	1	بانک پست ۱۳۹۶
کارایی قوی	1	بانک گردشگری ۱۳۹۳	کارایی قوی	1	بانک تجارت۱۳۹۶
کارایی قوی	1	بانک ملت ۱۳۹۳	کارایی قوی	1	بانک خاورمیانه ۱۳۹۶
کارایی قابل قبول	0.919	بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۲	کارایی قوی	1	بانک سامان ۱۳۹۶
کارایی قوی	1	بانک انصار ۱۳۹۲	کارایی قابل قبول	0.97	بانک صادرات ۱۳۹۶
کارایی قابل قبول	0.989	بانک ایران زمین ۱۳۹۲	کارآمد	0.875	بانک کارآفرین ۱۳۹۶
کارایی قابل قبول	0.958	بانک پاسارگاد۱۳۹۲	کارایی قوی	1	بانک گردشگری ۱۳۹۶
کارایی قابل قبول	0.995	بانک تجارت۱۳۹۲	کارایی قابل قبول	0.989	بانک ملت ۱۳۹۶
نیاز به اصلاح و بهبود	0.548	بانک خاورمیانه ۱۳۹۲	کارایی قابل قبول	0.995	بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۵
کارآمد	0.847	بانک سامان ۱۳۹۲	کارایی قوی	1	بانک انصار ۱۳۹۵
کارایی قابل قبول	0.952	بانک صادرات ۱۳۹۲	کارآمد	0.859	بانک ایران زمین ۱۳۹۵
کارایی در سطح متوسط	0.658	بانک کارآفرین ۱۳۹۲	کارآمد	0.736	بانک پارسیان ۱۳۹۵
کارایی در سطح متوسط	0.624	بانک ملت ۱۳۹۲	کارآمد	0.759	بانک پاسارگاد۱۳۹۵
کارایی در سطح متوسط	0.638	بانک تجارت۱۳۹۱	کارایی قابل قبول	0.931	بانک پست ۱۳۹۵
کارآمد	0.849	بانک صادرات ۱۳۹۱	کارایی قوی	1	بانک تجارت۱۳۹۵
کارآمد	0.785	بانک ملت ۱۳۹۱	کارایی قوی	1	بانک خاورمیانه ۱۳۹۵

براساس نتایج متغیر وابسته(میزان توانایی مدیران)

باتوجه به ماهیت متغیر وابسته پژوهش مبنی بر میزان توانایی مدیران که این متغیر براساس عملکرد و کارایی نمود پیدا می-کند و توانایی مدیران در قالب میزان کارا بودن و یا نبودن عملکرد و فعالیت‌های مالی طی مدت زمان هشت سال مورد بررسی قرار گرفته است،که در این خصوص از روش تحلیل پوششی داده های استفاده کرده و تمامی ۸۶ مورد که در این پژوهش در بازه هشت ساله از سال ۱۳۹۱ تا سال ۱۳۹۸ مورد بررسی قرار گرفته شده است و براساس سه شاخص ورودی (سپرده‌ها،حقوق،هزینه های مالی) و چهار شاخص خروجی(تسهیلات بانکی،کارمزد،سودسرمایه گذاری،درآمدهای عملیاتی)که از مدل پژوهش استخراج شده است محاسبه شده است که نتایج بدست آمده از روند تحلیل پوششی داده ها به شرح جدول زیر است.

www.SID.ir

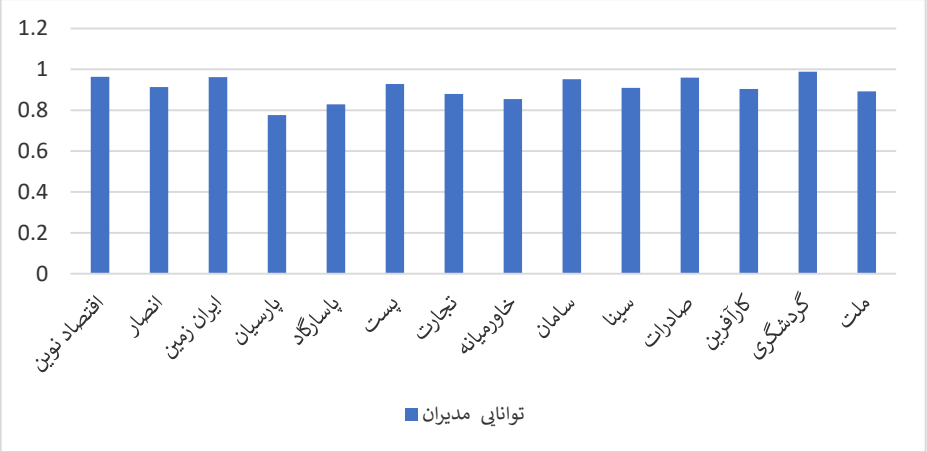

(شکل۲) وضعیت میزان توانایی مدیران هر یک از بانک ها حاصل از برآیند هشت سال بین ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸

۴-۲- روند محاسبه متغیر: متغیر مستقل-حاکمیت شرکتی

پس از جمع آوری اطلاعات مالی مربوط به ۱۴ بانک در بازه هشت ساله از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ مربوط به صورت‌های مالی رسمی منتشر شده توسط بانک‌های خصوصی در مراجع رسمی و معتبر اقدام به جمع‌آوری اطلاعات، شده است، که در این خصوص لازم به ذکر است که باتوجه به عدم انتشار برخی صورت‌های مالی در بعضی از بانک‌های خصوصی در بازه زمانی یاد شده، الزاماً هر یک از ۱۴ بانک مورد بررسی تعداد هشت بازه زمانی نداشته و برخی به صورت مستمر و یا بازه‌ای اطلاعات آنان جمع‌آوری شده است. در این بین به منظور محاسبه متغیر مستقل پژوهش که حاکمیت شرکتی می‌باشد اقدام به استفاده از مدلی با سه مولفه اندازه هیئت مدیره، استقلال هیئت مدیره و دوگانگی هیئت مدیره که توسط هیرمالین بی ای و همکاران[1] در سال ۲۰۱۷ ارائه شده است گردیده است، که در زیر به طور کامل اقدام به توضیح آن شده است:

الف) اندازه هیئت مدیره(BSize)**:** این متغیر برابر است، با لگاریتم تعداد اعضای هیئت مدیره شرکت.

ب)استقلال هیئت مدیره(Bindependce)**:** این متغیر برابر است با نسبت تعداد اعضای غیر موظف شرکت به تعداد کل اعضای هیئت مدیره.

ج)دوگانگی مدیر عامل(CEODuality)**:** این متغیر برابر است با یک متغیر مجازی، به اینصورت که اگر مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره یکی باشند عدد یک و در غیر اینصورت عدد صفر قرار می‌گیرد.

در این بین پس از جمع‌آوری اطلاعات در خصوص هر یک از مولفه‌های متغیر مستقل حاکمیت شرکتی اقدام به به محاسبه هر یک از آنها برای ۱۴ بانک در بازه هشت ساله از بانک های خصوصی مورد استفاده قرار گرفته است، که نتایج بدست آمده در جدول زیر قابل مشاهده است:

(جدول۵) مولفه‌های متغیر مستقل-حاکمیت شرکتی در بانک های خصوص از بازه ۱۳۹۸ تا ۱۳۹۱

شماره	مولفه‌ها			شماره	مولفه‌ها		
	اندازه هیئت مدیره	استقلال هیئت مدیره	دوگانگی مدیر عامل		اندازه هیئت مدیره	استقلال هیئت مدیره	دوگانگی مدیر عامل
بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۸	1.4557	0.3225	0.081088	بانک سامان ۱۳۹۵	1.485	0.275	0.515307
بانک پارسیان ۱۳۹۸	1.265	0.3533	0.136872	بانک صادرات ۱۳۹۵	1.678	0.4004	0.214614
بانک پاسارگاد۱۳۹۸	1.2698	0.2081	0.082993	بانک کارآفرین ۱۳۹۵	1.8071	0.4301	0.369699
بانک پست ۱۳۹۸	1.4093	0.4749	0.202214	بانک گردشگری ۱۳۹۵	1.54	0.4077	0.361963
بانک تجارت۱۳۹۸	1.32	0.4448	0.21602	بانک ملت ۱۳۹۵	1.21	0.4953	0.471713
بانک خاورمیانه ۱۳۹۸	1.1534	0.3887	0.188749	بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۴	1.4698	0.3887	0.245854
بانک سینا ۱۳۹۸	1.3362	0.4503	0.189819	بانک انصار ۱۳۹۴	1.1534	0.5057	0.348828

1 Hermalin, B. E., & Weisbach, M. S

www.SID.ir

شماره	مولفه‌ها			شماره	مولفه‌ها		
	اندازه هیئت مدیره	استقلال هیئت مدیره	دوگانگی مدیر عامل		اندازه هیئت مدیره	استقلال هیئت مدیره	دوگانگی مدیر عامل
بانک صادرات ۱۳۹۸	1.8963	0.3107	0.109549	بانک ایران زمین ۱۳۹۴	1.5007	0.2081	0.122542
بانک کارآفرین ۱۳۹۸	1.847	0.5158	0.13336	بانک پارسیان ۱۳۹۴	1.2698	0.3257	0.40897
بانک ملت ۱۳۹۸	1.5414	0.2526	0.135384	بانک پاسارگاد۱۳۹۴	1.4698	0.5224	0.708664
بانک اقتصاد نوین ۱۳۹۷	1.5007	0.3325	0.083593	بانک پست ۱۳۹۴	1.8707	0.4852	0.610715
بانک انصار ۱۳۹۷	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
بانک خاورمیانه ۱۳۹۵	1.4557	0.5004	0.6298	بانک ملت ۱۳۹۱	1.4199	0.4825	0.192442

در ادامه اقدام به بررسی شاخص‌های پراکندگی آماری هر یک از مولفه‌های متغیر مستقل حاکمیت شرکتی شده است، که در جدول زیر قابل مشاهده است:

(جدول ٦) شاخص های پراکندگی مرکزی در خصوص هر یک از مولفه‌های متغیر مستقل حاکمیت شرکتی

نام مولفه‌ها	میانگین	میانه	حداکثر	حداقل	انحراف معیار	آزمون جارک برا	تعداد مشاهدات
اندازه هیئت مدیره	۱,۴۱۷۸	۱,۳۷۸۴	۱,۷۰۴۴	۱,۱۰۴۷	۰,۰۸۷۴	(۰,۰۰۰۱)۳۴۱,۸۴	۸۶
استقلال هیئت مدیره	۰,۸۷۱۹	۰,۵۳۴۸	۰,۹۵۸۴	۰,۰۰۵۷	۰,۱۴۷۲	(۰,۰۰۲۷)۱۵,۲۴۷۱	۸۶
دوگانگی مدیر عامل	۰,۴۸۷۵	۰,۱۲۵۴	۰,۸۴۰۷	۰,۰۰۳۷	۰,۱۰۰۸	(۰,۰۰۴۶)۱۵۴,۷۴۸	۸۶

در گام‌های بعدی به منظور آزمون فرضیه پژوهش اقدام به بررسی آزمون‌های پیش شرط به منظور توزیع آماری متغیرهایی مورد بررسی از ابعاد آماری با توجه به آزمون‌های تخصصی موجود در این حوزه شده است که در ادامه قابل مشاهده است.

۴-۳- آزمون‌های پیش شرط برای انجام تحلیل رگرسیون

۴-۳-۱- آزمون کولموگروف-اسمیرنف(KS)

برای انتخاب آزمون آماری درست برای تحلیل داده‌ها، ابتدا باید از توزیع آماری متغیرهایی که مورد آزمون قرار می‌گیرند، اطمینان حاصل کرد. برای نمونه، پیش‌نیاز انجام آزمون‌های پارامتری، نرمال‌بودن توزیع آماری داده هاست. در این تحقیق به منظور بررسی نرمال بودن داده ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنف استفاده شده است. نتایج حاصل از به کارگیری این آزمون در جدول زیر ارائه شده است:

(جدول۷) آزمون نرمال بودن جامعه آماری با استفاده از کولموگروف– اسمیرنف

متغیرهای پژوهش	آماره K-S	سطح معناداری	نتیجه آزمون
توانایی مدیران	۰,۰۸۵	۰,۱۶۴	نرمال
حاکمیت شرکتی	۰,۰۶۱	۰,۰۹۵	نرمال

H_0= داده ها دارای توزیع نرمال هستند.

H_1=داده ها دارای توزیع نرمال نیستند.

با توجه به اینکه سطح معناداری آزمون ما بیشتر از ۰/۰۵ است ،لذا هیچ دلیلی برای رد فرضیه H_0 وجود ندارد و می توان گفت که جامعه نرمال است.

چون سطح معنا داری آزمون کولموگروف-اسمیرنف برای تمام متغیرها بیشتر از ۰/۰۵ است، توزیع تمام متغیرهای مورد مطالعه نرمال می‌باشد.

نشریه علمی تخصصی شباک
ISSN: 2476-3667

www.SID.ir

۴-۳-۲- آزمون مانایی

سری مانای ضعیف است. یکی از آزمون های ایستایی رایج در مطالعات کاربردی آزمون ریشه واحد لین – الوین می باشد که فرض اساسی آن مستقل بودن واحدهای مقطعی از همدیگر می‌باشد. آزمون ریشه واحد سری های زمانی به گونه ای است که ایستایی یا نایستایی متغیرها را با استفاده از یک معادله بررسی می‌کند. لوین، لین و چو استدلال می‌کنند که در داده های پانلی، استفاده از آزمون ریشه واحد برای ترکیب داده‌ها دارای قدرت بیشتری نسبت به استفاده از آزمون ریشه واحد برای هر مقطع بصورت جداگانه استفرضیه صفر در این آزمون بیانگر این است که سری زمانی دارای ریشه واحد بوده و فرضیه مخالف ایستایی سری زمانی را نشان می‌دهد. در این پژوهش برای بررسی مانایی از آزمون لین و لوین استفاده می‌گردد. فرضیه صفر آزمون، بیانگر وجود ریشه واحد متغیرهاست.

(جدول۸) آزمون لین و لوین

شماره	نام متغیر	آماره	سطح معناداری
۱	توانایی مدیران	۵,۲۵۸۸۴	۰,۰۴۱۸
۲	حاکمیت شرکتی	۴,۱۲۵۸۴	۰,۰۴۷۲

سطح خطای ۰,۰۵

باتوجه به جدول فوق چون سطح معناداری همه متغیرها از ۰,۰۵ کوچکتر است؛فرضیه صفر مبنی بر نامانایی برای همه متغیرها رد می‌شود و تمامی متغیرهای مورد مطالعه در سطح مانا هستند.

۴-۳-۳- آزمون F لیمر

برای تخمین بهترین مدل با استفاده از یکی از روش های اثرات مشترک، اثرات ثابت و اثرات تصادفی، از آزمون F لیمر و در صورت لزوم از آزمون هاسمن استفاده می‌شود. در ابتدا برای انتخاب بین روش داده‌های ترکیبی و روش داده های تابلویی از آزمون F لیمر استفاده شده است و فرضیه‌های آن به صورت زیر می باشد:

(جدول۹)نتایج آزمون Fلیمر

	آزمون	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معنی داری	نتیجه آزمون
۱	Fلیمر	۷,۵۱۸۹۷	۷۱,۵۱۵۶	۰,۰۴۱۵	panel

برای انتخاب از بین دو نوع الگو برآورد(تلفیقی و پانل) نخست آزمون اف لیمر را برازش شده و در داده‌های تلفیقی فرض بر این است، که عرض از مبداها با هم برابراند و در الگوی پانل فرض بر این است که حداقل یکی از مبداها با بقیه متفاوت است. در آزمون اف لیمر، اگر فرضیه صفر رد نشود از الگوی تلفیقی برای برازش داده‌ها استفاده شده است. باتوجه به اینکه P-value بدست آمده از آزمون F لیمر در فرضیه‌های پژوهش کوچکتر از ۵ درصد است، به منظور برآورد این مدل ها از مدل داده‌های پانل Panel استفاده خواهد شد.

۴-۳-۴- آزمون هاسمن

بعد از این که مشخص شد ناهمگنی در مقاطع وجود دارد و تفاوت‌های فردی قابل لحاظ کردن است و روش داده‌های ترکیبی برای برآورد مدل پژوهش مناسب است، باید مشخص شود که خطای تخمین، ناشی از تغییر در مقاطع است، یا این که در طی زمان رخ داده است. در نحوه در نظر گرفتن چنین خطاهایی با دو اثر ثابت و اثر تصادفی استفاده می‌شود. در آزمون هاسمن، فرضیه صفر آن مبتنی بر تصادفی بودن خطاهای برآوردی است که نتایج آن در جدول زیر انعکاس یافته است.

(جدول۱۰) آزمون هاسمن برای تعیین مدل اثرات ثابت یا تصادفی

	آزمون	مقدار آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۲	هاسمن	۶,۱۴۰۸۴۷	۱۷	۰,۰۳۱۴۷	اثرات ثابت

سطح خطای ۵ درصد؛ با توجه به نتایج آزمون انجام شده (هاسمن) احتمال بدست آمده کمتر از ۵ درصد بوده و بنابراین باید در مدل رگرسیونی مربوطه از روش اثرات ثابت استفاده شود.

www.SID.ir

۴-۳-۵- بررسی ناهمسانی واریانس

زمانی که در واحدهای مقطعی دارای واریانس همسان باشد، اما واریانس آن در سرتاسر واحدها متفاوت باشند، ناهمسانی واریانس گروهی وجود خواهد داشت. همانند بررسی ایستایی متغیرها در اینجا نیز نیاز به بکارگیری روش مناسب برای داده‌های تلفیقی بوده، که نتایج آزمون ناهمسانی واریانس آرچ LM به شرح جدول زیر می‌باشد.

(جدول۱۱) نتایج آزمون ناهمسانی آرچ LM مدل تحقیق

آزمون		شرح	مقدار آماره	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۳	همسانی واریانس	F-*Statistic*	۰,۰۱۸۰۵۴	۰,۳۱۴۷۸	همسانی واریانس

سطح خطای ۰,۰۵ درصد؛ با توجه به جدول بالاآماره F آزمون در سطح ۵ درصد معنادار نیست، بنابراین فرض همسانی واریانس تایید شده و ناهمسانی واریانس جملات اخلال رد می شود.

به منظور سنجش اعتبار نیکویی برازش اطلاعات متغیر هر یک از مدل‌های فرضیات اقدام به ازمون و محاسبه شاخص‌های زیر شده است.

۴-۴- آزمون فرضیه با استفاده از تحلیل رگرسیون چند متغیره

بین مولفه های حاکمیت شرکتی بر توانایی مدیریت در بانک های خصوصی رابطه معناداری وجود دارد.

$$\text{Ability Manage}_{i,t} = \gamma_0 + \gamma_1\ \text{BSize}_{,t-1} + \gamma_2\ \text{Bindependce}_{,t-2} + \gamma_3\ \text{CEODuality}_{,t-3} + \varepsilon_{i,t}$$

C= متغیر عرض از مبدا

Ability Manage$_i$ =متغیر وابسته- توانایی مدیریت

BSize = اندازه هیئت مدیره

Bindependce=استقلال هیئت مدیره

CEODuality=دوگانگی هیئت مدیره

در جدول تحلیل داده‌ها و تولید شده توسط نرم افزار EVIEWS می توان به موارد زیر اشاره کرد:

(جدول۱۲) نتایج آزمون فرضیه پژوهش

متغیر	ضریب استاندارد	انحراف معیار	مقادیر T معناداری	سطح عدم اطمینان
اندازه هیئت مدیره	۰,۷۴۷۴۳۱	۰,۰۵۵۷۱۱	۱۳,۴۱۶۱۸	۰,۰۳۸۲
استقلال هیئت مدیره	۰,۵۱۴۷۹۲	۰,۰۸۴۹۸۲	۶,۰۵۷۶۶	۰,۰۲۱۵
دوگانگی مدیر عامل	-۰,۹۰۵۴۷۲	۰,۱۰۵۴۷۸	۸,۵۸۴۴۶	۰,۰۴۸۷
عرض از مبدا	۰,۵۲۸۸۴۶	۰,۰۵۱۰۹۷	۱۰,۳۴۹۸۹	۰,۰۲۵۹
شاخص های نیکویی برازش				
مربع R		۰,۶۷۴۱۵۰	میانگین متغیر وابسته	۳,۱۵۰۲۲۵
مقادیر مجذور R		۰,۶۷۰۴۰۴	SD. var	۰,۰۱۱۴۹۳۱
رگرسیون S.E.		۰,۰۶۵۹۸۲	معیار اطلاعات آکائیک	۲,۵۷۶۶۵۰
میزان جمع مربع		۰,۳۷۸۷۶۷	معیار شوارتز	۲,۵۲۰۷۲۵
Log likelihood		۱۱۶,۶۶۰۹	معیار هانان کوئین	۲,۵۵۴۱۰۸
آماره F		۱۷۹,۹۹۳۸	دوربین-واتسون	۲,۱۱۱۵۲۱
مقادیر معناداری آماره F		۰,۰۱۸۰۵۴		

توضیحات نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیره:

روشی که برای تحلیل مدل استفاده شده کدام مدل است، که در این مورد از روش حداقل مربعات استفاده شده تاریخ برآورد مدل شامل ۱۴ بانک در بازه هشت ساله که در براساس صورت‌های مالی جمع‌آوری شده‌اند. تعداد مشاهدات که این مشاهدات را برای هر یک از متغیرها در پنجره ورود اطلاعات ثبت گردیده تعداد بررسی‌ها صورت گرفته از ۱۴ بانک در بازه هشت ساله طی این بازه زمانی به ۸۹ مورد می‌باشد.

نشریه علمی تخصصی شباک
ISSN: 2476-3667

www.SID.ir

در بخش اول جدول نتایج تحلیل رگرسیون که شامل ضرایب استاندارد، انحراف معیار، مقادیر معناداری و سطح عدم اطمینان ارائه شده است، که مقادیر ضرایب استاندارد در صورت مثبت بودن نشان از میزان تاثیر متغیرمستقل بر متغیر وابسته است، که در این خصوص متغیر دوگانگی مدیر عامل با ضریب ۰,۹۰۵۴۷۲ بیشتر تاثیر را دارد و استقلال هیئت مدیره با ضریب ۰,۵۱۴۷۹۲ کمترین تاثیر را بر متغیر وابسته توانایی مدیریت در بانک‌های خصوصی دارد، همچنین عرض از مبدا یا به عبارتی تاثیر سایر عوامل موثر بر متغیر توانایی مدیریت در بانک‌های خصوصی مورد بررسی در مدل، می‌باشند که ربطی به سایر متغیرهای مستقل مورد بررسی در مدل رگرسیونی چند متغیره نداشته که ضریب آن ۰,۵۲۸۸۴۶ محاسبه شده است. همچنین برای هریک از متغیرها میزان انحراف معیار مشخص شده است. مقادیر t و یا مقادیر معناداری هر یک از مولفه‌ها میزان رابطه معنادار بین متغیرهای مستقل را با متغیر وابسته نشان می‌دهند که در این خصوص این مقادیر باید بزرگتر مساوی ۱,۹۶ باشد تا بتوان نتیجه گرفت که رابطه معناداری بین آنها وجود دارد. در انتها نیز سطح عدم اطمینان برای آزمون فرض معناداری با سطح اطمینان ۹۵ را نشان میدهد که تمامی متغیرها باتوجه به آزمون فرضیه مورد قبول هستند.

در بخش دوم جدول نتایج تحلیل رگرسیون با مربعR و مقادیر مجذورR را مشاهده میشود که میزان تاثیر کل متغیرها را بر متغیر وابسته به نمایش می‌گذارد بدین صورت که مقادیر ضریب تعیین ۰,۶۷۰۴۰۴ نشان میدهد که به همان میزان از تغییرات متغیر وابسته به متغیرهای مستقل مورد بررسی وابسته است، در نهایت نیز مقادیر معناداری آماره F باید کمتر از ۰,۰۵ باشد، تا بتوان نتیجه گرفت که مقادیر و نتایج رگرسیون برآوردی قابل قبول است، در انتها نیز باتوجه به ضرایب بدست آمده اقدام به تدوین معادله خطی رگرسیون چند متغیر پژوهش شده است.

- $\text{Ability Manage}_{i,t} = 0.5288 + + 0.7474\ \text{BSize}_{,t-1} + 0.5147\ \text{Bindependce}_{,t-2} + 0.9054\text{CEODuality}_{,t-3} + \varepsilon_{i,t}$

۵- بحث و نتیجه گیری

از روند تحلیل رگرسیون چند متغیره و نتایج آزمون فرضیه پژوهش می‌توان نتیجه گرفته که حاکمیت شرکتی بر میزان توانایی مدیریت بانک‌های خصوصی تاثیر مثبت و معناداری دارد، بطوری که در این خصوص مولفه‌های اندازه هیئت مدیره، استقلال هیئت مدیره، دوگانگی مدیر عامل هریک به ترتیب با ضرایب همبستگی مثبت (۰,۹۰۵۴،۰,۵۱۴۷،۰,۷۴۷۴) تاثیر و رابطه معناداری با میزان توانایی مدیریت در بانک خصوصی مورد بررسی در این پژوهش دارند. که در این خصوص وجود رابطه معناداری بین مولفه‌ها و متغیر حاکمیت شرکتی بر متغیر توانایی مدیریت بانک‌های خصوصی نیز مورد بررسی قرار گرفته است و رابطه معناداری بین آن‌ها برقرار می‌باشد، از همین رو آزمون فرضیه با سطح معناداری ۰,۹۵ درصد مورد پذیرش قرار گرفته شده است. همچنین با توجه به مقادیر مربعR که ۰,۶۷۴۱۵۰ محاسبه شده است، از تاثیر کل مولفه‌های متغیر مستقل حاکمیت شرکتی بر میزان توانایی مدیریت در بانک‌های خصوصی را نشان می‌دهد، که در نهایت باتوجه به مقادیر معناداری آماره F که کمتر از ۰,۰۵ (۰,۰۱۸۰۵۴) محاسبه شده است، میتوان نتیجه گرفت که مدل تدوین شده از معادلات رگرسیونی چند متغیره از اعتبار قابل قبولی برخوردار است و دارای نیکویی برازش می‌باشد.

نتایج بدست آمده از آزمون فرضیه نیز با نتایج سایر محققانی چون (ویجائوا دی ای اف و همکاران[1]،۲۰۲۱) که بر نقش حاکمیت شرکتی خوب و تاثیر مثبت آن بر توانایی مدیریت بانک های تجاری اسلامی در اندونزی اشاره داشت و (صفی الله ام و همکاران[2]،۲۰۲۰) که بر نقش مکانیسم‌های حاکمیت هیئت مدیره دوگانه (توانایی مدیریت) بر ایجاد نقدینگی بانک‌های اسلامی تاثیر مثبت دارد، تاکید کرده و (چاپلی ال و همکاران[3]،۲۰۱۸) که به تاثیر حاکمیت شرکتی بر رفتار پیش‌بینی درآمد مدیریت تاکید داشته است، همخوانی و مطابق داشته است.

۶-پیشنهادات پژوهش

باتوجه به تاثیر حاکمیت شرکتی بر توانایی مدیریت در بانک‌های خصوصی، توصیه می‌گردد، بانک‌های خصوصی در ساختار سازمانی به شفافیت و اثر بخشی هیئت مدیره توجه کافی را مبذول دارند، تا از جایگاه حاکمیت شرکتی قابل قبولی در بازار سرمایه برخوردار شوند. همچنین به سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد می‌شود، تمامی بانک‌های خصوصی را ملزم به گزارش و ارائه درخصوص افشای اطلاعاتی که از نظر خبرگان بازار سرمایه در حاکمیت شرکتی تاثیرگذار می‌باشند، نمایند. موسسات رتبه بندی و موسسات نظارتی می‌توانند در میزان سنجش و ارزیابی ابعاد حاکمیت شرکتی بسیار موثر واقع گردند.

شیوه‌های موثر حاکمیت شرکتی به منظور جلب و حفظ اعتماد عمومی نسبت به نظام بانکی ضروری هستند. این مسئله برای عملکرد مناسب بخش بانکی و نیز کل اقتصاد بسیار مهم می‌باشد. حاکمیت شرکتی ناکارآمد می‌تواند منجر به ورشکستگی بانک شود. این رویداد به دلیل اثرات احتمالی آن بر نظام بیمه سپرده‌ها و یا تبعات گسترده‌تر آن در اقتصاد کلان، مانند ریسک سرایت یا

1 Wijaya, D. I. F., Sulistyo, A. B., & Roziq, A
2 Safiullah, M., Hassan, M. K., & Kabir, M. N
3 Chapple, L., Dunstan, K., & Truong, T. P

www.SID.ir

متاثر ساختن نظام های پرداخت، می‌تواند هزینه‌ها و عواقب مهمی را برای آحاد جامعه در پی داشته باشد. چنین رخدادی را می توان طی بحران مالی که در اواسط سال ۲۰۰۷ به وجود آمد، مشاهده نمود. علاوه بر آن، حاکمیت شرکتی ضعیف ممکن است منجر به از دست رفتن اعتماد بازار نسبت به توانایی یک بانک برای مدیریت دارایی ها و بدهی هایش از جمله سپرده های آن گردد. این امر می تواند موجب هجوم مردم برای برداشت گسترده سپرده ها و مواجه شدن بانک با بحران نقدینگی شود. در حقیقت بانک ها علاوه بر وظایفی که در قبال سهامداران خود دارند، مسئولیت خطیری را نیز در برابر سپرده گذاران و دیگر ذینفعان عهده دار می باشند. نظام قانونی یک کشور تعیین کننده وظایف رسمی یک بانک در قبال سهامداران، سپرده گذاران و دیگر ذینفعان می باشد. از اینرو سند حاضر واژه های مذکور را ضمن تائید آنکه وظایف بانک ها در زمینه امور سهامداران، سپرده گذاران و دیگر ذینفعان در هر کشوری متفاوت است، بکار خواهد گرفت.

منابع

۱. احمدوند، ژیلا،(۱۳۸۵)،بررسی تاثیر ساختار مالکیت بر عملکرد شرکت‌های پذیرفته در بورس اوراق بهادار تهران،پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهراء.

۲. پرخنده، طاها و حاجی حسنی، فرزانه،۱۳۹۷،بررسی تاثیر توانایی حاکمیت شرکتی بر رابطه بین مدیریت سود و عملکرد شرکت،سومین کنفرانس بین المللی مدیریت، حسابداری و حسابرسی پویا،تهران،

۳. حساس یگانه، یحیی(۱۳۸۴)،مفاهیم حاکمیت شرکتی: حسابدار"سال نوزدهم، شماره ۱۶۷، دی ماه.

۴. زلقی، حسن و سیفی لاله، سالار و مینایی تبریزی، فاطمه سادات،۱۳۹۹،تاثیر توانایی مدیریت و سازوکارهای حاکمیت شرکتی بر رابطه بین بیش‌اعتمادی مدیریتی و حق‌الزحمه حسابرسی،

۵. صفائی، ناهید،(۱۳۸۷)، اثر نظام راهبری شرکت بر عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهراء

۶. عزیزی، آریا،(۱۳۹۸)، نقش حاکمیت شرکتی در شبکه بانکی کشور، فصلنامه مطالعات نوین بانکی، شماره مجوزه ۸۳۲۸۹، ISSM2645-5420

۷. فخری، مجید و پازکی، علی و خوشکار، فرزین،۱۳۹۸،بررسی تاثیر توانایی مدیریت بر رابطه حاکمیت شرکتی و اجتناب مالیاتی،

۸. الله داد، مرتضی(۱۳۹۰)،مجموعه مقالات بیست و دومین همایش بانکداری اسلامی،تهران: موسسه عالی بانکداری ایران.

۹. نمازی، محمد و محمد جواد غفاری(۱۳۹۴)،بررسی اهمیت و نقش اطلاعات توانایی مدیران و نسبت‌های مالی به عنوان معیارهای در انتخاب سبد بهینه سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران(با استفاده از تحلیل پوششی داده‌ها)، حسابداری مالی، سال هفتم، شماره ۲۶، ۲۹-۱.

۱۰. نیکبخت، محمدرضا و قاسمی، علی(۱۳۹۷)،تاثیر توانایی مدیریت بر رقابت در بازار محصول،بررسی‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۱۰، شماره ۴۰، ص ۱۴۶-۱۳۷

۱۱. وکیلی فرد، حمید رضا، باوندپور لیدا(۱۳۸۹)،تاثیرحاکمیت شرکتی بر عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله مطالعات مالی، شماره هشتم.

12. Alabdullah, T. T. Y., Ahmed, E. R., & Muneerali, M. (2019). Effect of board size and duality on corporate social responsibility: what has improved in corporate governance in Asia?. Journal of Accounting Science, 3(2), 121-135.
13. Andreou, P. C., Louca, C., & Panayides, P. M. (2014). Corporate governance, financial management decisions and firm performance: Evidence from the maritime industry. Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review, 63, 59-78.
14. Andreou, P., Ehrlich, D., and C,Louca. (2013). "Managerial Ability and Firm Performance: Evidence from the Global Financial Crisis". Working Paper.Http://www.mfsociety.org
15. Aras, Guler, David Cowther (2008), "Governance and sustainability: an investigation into the relationship between corporate Governance and corporate sustainability :. Manangment Decision vol. 46 No.3 pp.433-448.
16. Black, B, Love, I and Rachinsky, A (2006), Corporate governance indices and firms market values: time series evidence from Russia', Emerging Markets Review, vol. 7, pp. 361-379
17. Brackett, J. (2021). The Role of Leadership on Corporate Governance. International Studies of Management & Organization,
18. Chapple, L., Dunstan, K., & Truong, T. P. (2018). Corporate governance and management earnings forecast behaviour. Pacific Accounting Review.
19. Demerjian P., Lev B, Lewis MF, McVay SE. (2013). Managerial ability and earnings quality. Accounting Review, Vol 88(2), pp: 463 – 498.

www.SID.ir

20. Demerjian P., Lev B, McVay S. (2012). Quantifying managerial ability: A new measure and validity tests. Management Science, Vol 58(7), pp: 1229–1248
21. Du, Y., & Wang, R. (2020). IMPACT OF CORPORATE GOVERNANCE ABILITY ON CAPITAL GAINS IN MIXED OWNERSHIP ENTERPRISES. Transformations in Business & Economics, 19(2).
22. Essen, M., Engelen, P., & Carney, M. (2013). Does "Good" corporate governance help in a crisis? The impact of country-and Firm-Level governance mechanisms in the European financial crisis. Corporate Governance: An International Review, 21(3), 201–224.
23. García-Sánchez, I. M., Hussain, N., & Martínez-Ferrero, J. (2019). An empirical analysis of the complementarities and substitutions between effects of CEO ability and corporate governance on socially responsible performance. Journal of Cleaner Production, 215, 1288-1300.
24. Gompers, P, Ishii, J and Metric, A (2003), "Corporate governance and equity prices', Quarterly Journal of Economics, vol. 118, no. 1, Pp. 107-155. 13.
25. Hermalin, B. E., & Weisbach, M. S. (2017). Assessing managerial ability: Implications for corporate governance. In The handbook of the economics of corporate governance (Vol. 1, pp. 93-176). North-Holland.
26. Hutchinson, M., Seamer, M., & Chapple, L. E. (2015). Institutional investors, risk/performance and corporate governance. The International Journal of Accounting, 50(1), 31-52.
27. Puangyanee, S. (2018). The Influence of Board Independence on Ability to Operate and Capital Structure through Corporate Governance Disclosure of Companies Listed on the Stock Exchange of Thailand. PSAKU International Journal of Interdisciplinary Research, 7(1).
28. Rashid ,K (2008)," A Comparison of Corporate Governance and Firm Performance in Developing Malaysia) and Developed (Australia) Financial Markets", Victoria University Melbourne.
29. Safiullah, M., Hassan, M. K., & Kabir, M. N. (2020). Corporate governance and liquidity creation nexus in Islamic banks—Is managerial ability a channel?. Global Finance Journal, 100543.
30. Shahsahebi, S. M., Darabi, R., & Hamidian, M. (2020). Artificial Intelligence Approach Analyzing Management Ability Based on Accounting and Corporate Governance Criteria. International Journal of Finance & Managerial Accounting, 5(17), 67-83.
31. Sheikh, S. (2019). CEO power and corporate risk: The impact of market competition and corporate governance. Corporate Governance: An International Review, 27(5), 358–377.
32. Wang, D., & Zhou, F. (2016). Improvement of small board listed Company's internal accounting controls. Open Journal of Social Sciences, 4(7), 152–158
33. Wijaya, D. I. F., Sulistyo, A. B., & Roziq, A. (2021). Good Corporate Governance, Capital Adequacy, Financing Risk, Profitability and Islamic Social Reporting (ISR) of Sharia Commercial Banks in Indonesia. Asian Journal of Economics, Business and Accounting, 30-42.
34. Zalaghi, H., Saifi Laleh, S., & Minaei Tabrizi, F. S. (2020). Effect of Management Ability and Corporate Governance Mechanisms on the Relationship between Managerial Overconfidence and Audit Fees. Journal of Financial Accounting Knowledge, 7(3), 85-110.

www.SID.ir